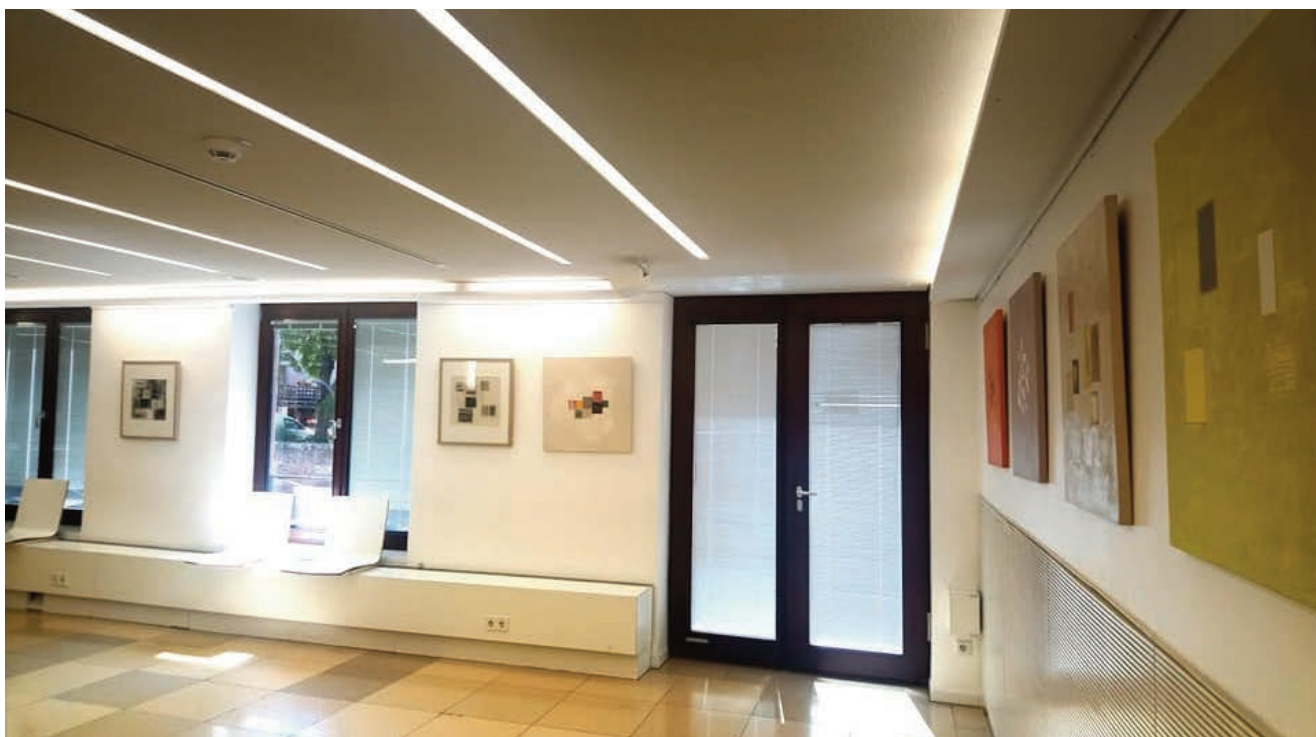

ÎNTRE MAI MULT DE DOUĂ LUMI

De cinci ani, în parteneriat cu Amt für Internationale Beziehungen der Stadt Nürnberg (Direcția Relații Internaționale a orașului Nürnberg) și cu Centrul Multicultural al Universității Transilvania Brașov, precum și cu sprijinul asociației de prietenie româno-germană Romanima e.V. și, în ultimii ani, și al Primăriei Brașov, galeria Tiny Griffon din Nürnberg organizează expoziții de artă plastică și găzduiește evenimente care promovează artiști brașoveni și mediază schimburile culturale dintre orașele prietene Nürnberg și Brașov. Au fost prezentate iubitorilor de artă din Nürnberg lucrări ale artiștilor Waldemar Mattis-Teutsch (care a expus împreună cu sculptorul german Josef Stefan Wurmer), Lucian Christian Hamsea (originar din Brașov și stabilit la Erlangen, în zona metropolitană Nürnberg), Vladimir Țăroi, Ioan-Aron și Victoria Țăroi, Ștefan Doru Moscu și Cosmin Frunteș, dar și fotografii artistice ale lui Jürgen van Buer, realizator al unei superbe serii dedicate Brașovului – „Corona, die Stadt im Osten”, sau excepționala expoziție itinerantă „Kronstadt – Die Vergessene Heimat”, o colecție de fotografii de epocă din zona Brașovului, parte din proiectul local „Orașul Memorabil”.

Anul acesta, foyerul Casei Internaționale Nürnberg a găzduit expoziția retrospectivă INTERMUNDI, o riguroasă selecție a artistului multidisciplinar Dumitru Șchiopu, reunind lucrări de pictură, grafică și tehnică mixtă din perioade creative diferite, reunite însă sub semnul pasiunii pentru arta abstractă și pentru rigoarea construcției plastice.

O expoziție retrospectivă este întotdeauna o provocare pentru artist și curator deopotrivă – pentru că transcende rolul obișnuit al actului expozițional, acela de a oferi o platformă de exprimare efemeră a unui moment (sau a unei perioade) din viața creativă a artistului. INTERMUNDI a avut o naștere dificilă, pentru că a trebuit să acopere nu doar mai multe perioade creative extrem de diferite conceptual, tehnic și în conținut, ci și să provoace un proces complicat de definire și auto-definire, de excludere a alegerilor colaterale sau nesemnificative și de concentrare asupra elementelor principale care marchează o carieră artistică de peste patru decenii.

INTERMUNDI este cu mult mai mult decât o metaforă facil-geografică a pendulării perpetue a artistului între două lumi, pe care artistul însuși le definește drept profund

diferite. Una este cea a ordinii și structurii asociate spiritului german, a doua este cea a perpetuei dezordine balcanice, un carnaval plin de culoare, pitoresc și amuzant pentru o incursiune temporară, dar traumatic pentru artistul preocupat de perfecțiunea formelor pure și de frumusețea simplă și calmă a construcțiilor estetice precise. Căci rigoarea este pentru Șchiopu un refugiu și o ordonare a ideilor și, în cele din urmă, a vieții, o formă de expresie minuoasă, care conduce la o creație artistică nu doar valoroasă, dar și productivă, desemnată să creeze un context conceptual caracteristic.

Șchiopu a fost numit «un artist post-constructivist», nu în sensul comun al termenului, ci în sensul adaptării moderne a unor concepte și idei constructiviste, cum ar fi înlocuirea obsesiei pentru compoziție cu cea pentru construcție și propensiunea pentru modernitate și geometrie. Împrumutând concepte din cubism și din futurism, constructivismul a însemnat o abordare inovatoare în felul în care este privit obiectul, mutând centrul de greutate de pe compoziție pe analiză și pe valoarea cercetării analitice. Că atelierul artistului e asimilat mai degrabă ideii de laborator tranzițional între artă și arhitectură, nu încapă nicio îndoială în cazul lui Șchiopu, artistul formelor obiective cu semnificație universală. Paradoxal însă, subsumarea subiectivismului și individualității artistului obiectivității și formelor universale provoacă emoție, nu detașare.

INTERMUNDI implică interpretări numeroase, pe lângă cea superficială, care se referă la divizarea spațiului familiar artistului în «lumi» diametral opuse. Selecția lucrărilor din expoziție, ignorând programatic o parte importantă și deloc neinteresantă din creația lui Șchiopu, cea a desenului și picturii figurative, face totuși o trimitere la aspectul dual al opereii sale, chiar prin titlul expoziției. Șirul antitezelor justificative este amplu; vom menționa încă două aspecte importante, cel al opoziției între culorile opulente și seriile monocrome și pe cel al contrastului între căldura semnelor rânduite în lucrările cu temă urbană (în care tehnicile se amestecă, dar se remarcă acuarela și cola-jul) și răceala monocromă a cărbunelui pe carton, prezent în două serii de lucrări din perioade diferite.

Să analizezi opera unui artist ignorând personalitatea acestuia înseamnă să nesocotești *ab initio* o dimensiune fundamentală a interpretării artei sale – deși incredibila discreție a omului Dumitru Șchiopu îndeamnă la obiectivizare în raport cu persoana sa, el încercând conștient să devină *invizibil* în spatele lucrărilor sale. Asta pentru că Șchiopu este un idealist rățacit în haosul lumii contemporane, un adept al analizei pentru care își acorzi suficient

răgaz într-o epocă al cărei cuvânt definitiv este *viteza*. Încă mai remarcabilă decât teama sa de ratare este teama sa de superficialitate și compromis. De aici poate înțelege privitorul atenția incredibilă pentru detalii, refuzul spontaneității, cercetarea perpetuă a frumuseții perfecte în forme pure, simplitatea absolută pe care o caută în fiecare lucrare, în fine, senzația aproape fizică de dilatare a timpului pe care o ai vizitând expoziția sa.

INTERMUNDI nu e nici pe departe o privire completă asupra opereii lui Șchiopu, dar e o selecție reprezentativă pentru viziunea sa artistică. Cine parcurge expoziția nu primește o excursie în timp și epoci creative, ci un extras din ceea ce îl definește pe Dumitru Șchiopu ca artist. Vizitatorul e invitat să gândească, să analizeze, să înțeleagă un întreg univers creativ exprimat cu mijloace minimaliste, să compare, să aleagă, să revină, pe scurt: să participe.

De aceea, întâmplarea că această expoziție este organizată într-un moment în care Dumitru Șchiopu împlinește șazececi de ani e nesemnificativă. INTERMUNDI nu evocă o aniversare superficială, cum nici o alegere nu e făcută să celebreze *opera omnia* – și nu doar pentru că Șchiopu mai are multe de spus în lumea artei, ci și pentru că *nimic din ceea ce e superficial nu îi e propriu*.